

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

«Εισαγωγή των Βιοκαυσίμων και των Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων στην ελληνική αγορά»

I. Γενικά

Η ευρωπαϊκή και εθνική στρατηγική για την βιώσιμη ή αειφόρο ανάπτυξη (sustainable development) περιλαμβάνει και μέτρα για την ενίσχυση της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων, αμιγών ή σε μείγμα με συμβατικά ορυκτά καύσιμα, προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου.

Ως εναλλακτικά καύσιμα νοούνται τόσο τα βιοκαύσιμα, που παράγονται από βιομάζα, το βιοαποικοδομήσιμο δηλαδή κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και καταλοίπων από γεωργικές και συναφείς δραστηριότητες, όπως και βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων, όσο και τα καύσιμα από άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η ηλιακή ακτινοβολία, ο άνεμος, η θαλάσσια παλίρροια.

Η προώθηση της παραγωγής και χρήσης εναλλακτικών καυσίμων συμβάλλει σημαντικά στη μείωση της εξάρτησης από τα πετρελαιοειδή και τις εκπομπές αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, καθώς και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, μεσοπροθέσμως και μακροπροθέσμως. Επιπλέον, η αύξηση του μεριδίου των εναλλακτικών καυσίμων στην αγορά δημιουργεί νέες ευκαιρίες για την βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, και προσφέρει διέξοδο σε καινοτόμα γεωργικά προϊόντα.

Με το προτεινόμενο Νσχ. εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία προς την Οδηγία 2003/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 2003», «σχετικά με την προώθηση της χρήσης βιοκαυσίμων ή άλ-

2

λων ανανεώσιμων καυσίμων για τις μεταφορές» (ΕΕ L 123 της 17ης Μαΐου 2003, εφεξής: Οδηγία) στο πλαίσιο και της συνταγματικής αρχής της αειφορίας (Σ 24 παρ. 1), ως υποχρέωσης του Κράτους να διασφαλίζει με ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα την «οικολογική ισορροπία και (την) διαφύλαξη των φυσικών πόρων προς χάρη και των επομένων γενεών» (ΣτΕ Ολ 1468/2004, Αρμ 2004.1057, ΣτΕ Ολ 613/2002, ΝοΒ 2002.1972).

Οι νέες ρυθμίσεις για τα εναλλακτικά καύσιμα εισάγονται με τη μορφή τροποποιήσεων ή προσθηκών στον Ν. 3054/2002 (ΦΕΚ Α' 230/2-10-2002) για την οργάνωση της αγοράς των πετρελαιοειδών. Η επιλογή αυτή δικαιολογείται από την αναπόφευκτη, σε πρώτη μεταβατική φάση, χρήση των καυσίμων αυτών σε μείγμα με συμβατικά.

II. Ειδικότερες παρατηρήσεις

1. Στους ορισμούς της **παραγράφου 4 του άρθρου 1** του προς ψήφιση νσχ, οι οποίοι συμπίπτουν απόλυτα με αυτούς του άρθρου 2 της Οδηγίας, δεν έχει συμπεριληφθεί ορισμός του «ενεργειακού περιεχομένου», στο οποίο αναφέρεται η μεταβατική διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του νσχ. Στην παρ. 1 περ. δ) του προαναφερόμενου άρθρου 2 της Οδηγίας, το «ενεργειακό περιεχόμενο» ορίζεται ως «η κατώτερη θερμογόνος δύναμη ενός καυσίμου».

2. Το **άρθρο 3** προσθέτει στον ν. 3054/2002 νέο άρθρο 5Α με τίτλο «Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων». Από τη μνεία, όμως, σε δύο σημεία του εν λόγω άρθρου – στο β' εδάφιο της παρ. 1 και στην παρ. 3 -, και των «Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων», συνάγεται πρόθεση του νομοθέτη να υπαγάγει στο ίδιο καθεστώς άδειας και τα «Άλλα Ανανεώσιμα Καύσιμα». Θα ήταν, επομένως, σκόπιμο, να γίνεται λόγος, τόσο στον τίτλο όσο και στο κείμενο του άρθρου, για «Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων και Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων».

3. Με το **άρθρο 5** του Νσχ. αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 11 του ν. 3054/2002, που ρυθμίζει την τήρηση λογαριασμών από κατόχους αδειών και την καταγραφή στοιχείων δραστηριοτήτων, ώστε η υποχρέωση παροχής των προβλεπόμενων στοιχείων να περιλαμβάνει και τους κατόχους Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει, ενδεχομένως, να εξετασθεί η αντικατάσταση και της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, η οποία προβλέπει ότι: «3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθιερώνεται διαδικασία κατάρτισης δελτίων συλλογής στοιχείων και πληροφοριών

σχετικά με την άσκηση δραστηριότητας στον τομέα του πετρελαίου, όπως διύλιση, παραγωγή, εισαγωγές, παραλαβές, παραδόσεις, εμπορία, αποθήκευση, διακίνηση, στατιστικά στοιχεία οικονομικών όρων κ.λπ. αργού Πετρελαίου, ημικατεργασμένων και Πετρελαιοειδών Προϊόντων που είναι απαραίτητα για το στρατηγικό σχεδιασμό του τομέα του Πετρελαίου ή προβλέπονται από σχετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας.», προκειμένου να συμπεριλάβει και τη δραστηριότητα της Διάθεσης Βιοκαυσίμων, τα οποία το Νοσχ. θεωρεί (όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παρ. 1 του Νοσχ.), για την εφαρμογή του ν. 3054/2002, ως πετρελαιοειδή προϊόντα.

4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 15Α, που προστίθεται στον ν. 3054/2002 με το **άρθρο 6** του Νοσχ., προβλέπεται αρμοδιότητα του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (ΑΧΣ) του Γενικού Χημείου του Κράτους να καθορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα διατιθέμενα, είτε αυτούσια είτε σε μείγμα με πετρελαιοειδή, βιοκαύσιμα και άλλα ανανεώσιμα καύσιμα, όπως καθορίζει και «τους όρους τους οποίους πρέπει να πληρούν οι χημικές ουσίες και τα παρασκευάσματα, οι πρώτες ύλες, τα βιομηχανικά προϊόντα και, γενικά, τα αντικείμενα κοινής χρήσης που προσφέρονται στην κατανάλωση, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους θα επιτρέπεται η παραγωγή και η διάθεσή τους, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος και την αποφυγή της εξαπάτησης των καταναλωτών» (άρθρο 6 παρ. 8 εδ. δ' ν. 4328/1929, όπως ισχύει). Το ΑΧΣ έχει ορίσει, με την 334/1-7-2004 (ΦΕΚ Β' 713/26.05.2005) απόφασή του, «προδιαγραφές, λοιπές απαιτήσεις και μεθόδους ελέγχου του πετρελαίου βιολογικής προέλευσης (βιοντίζελ) ..., σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN 14214» για το βιοντίζελ κίνησης και EN 590 του 2004 για το ντίζελ κίνησης, σε μερική συμμόρφωση προς τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 της Οδηγίας οι οποίες αναφέρονται και σε άλλα συναφή ευρωπαϊκά πρότυπα.

5. Στο **άρθρο 6** του Νοσχ., η παράγραφος 3 του άρθρου 15Α, που προστίθεται στον ν. 3054/2002, προβλέπει την υποχρέωση των κατόχων Άδειας Λιανικής Εμπορίας και Άδειας Διάθεσης Βιοκαυσίμων «.....να αναρτούν ειδική σήμανση στα σημεία πώλησης των: α) αυτούσιων Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων, β) Βιοντίζελ αναμεμιγμένου με πετρέλαιο κίνησης σε ποσοστό άνω του 5% κατ' όγκο, γ) Βιοιθανόλης αναμεμιγμένης με βενζίνη σε ποσοστό άνω του 5% κατ' όγκο.» Η υποχρέωση αυτή προβλέπεται και στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 3 της Οδηγίας. Με το πρώτο εδάφιο, όμως, εισάγεται η υποχρέωση των κρατών μελών να εξα-

σφαλίσουν την ενημέρωση του κοινού για τη διαθεσιμότητα των βιοκαυσίμων και των άλλων ανανεώσιμων καυσίμων, η οποία ενδεχομένως να μην καλύπτεται πλήρως από τη διατύπωση της ανωτέρω διάταξης.

6. Με την παρ. 4 του άρθρου 15Α, που προσθέτει στον ν. 3054/2002 το **άρθρο 6** του Νοχ., εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να καταρτίσουν «Πρόγραμμα Κατανομής Ποσοτήτων Βιοκαυσίμων». Στη συνέχεια, όμως, τόσο στην ίδια παράγραφο όσο και στην παράγραφο 6 του συγκεκριμένου άρθρου γίνεται λόγος για κατανομή «Βιοκαυσίμων και Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων». Θα έπρεπε, συνεπώς, και το «Πρόγραμμα» να τιτλοφορείται «Πρόγραμμα Κατανομής Ποσοτήτων Βιοκαυσίμων και Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων».

Χρήσιμο θα ήταν, ίσως, να ταχθεί και προθεσμία για την έκδοση της κοινής αυτής υπουργικής απόφασης, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος να χαρακτηριστεί πλημμελής η συμμόρφωση με την Οδηγία. Μέχρι να εκδοθεί η απόφαση, η βασική υποχρέωση των κρατών μελών που πηγάζει από την Οδηγία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, για τη διασφάλιση της διάθεσης, στις εθνικές αγορές, ποσότητας βιοκαυσίμων και τον καθορισμό των σχετικών εθνικών στόχων, δεν θα έχει εκπληρωθεί.

Εξ άλλου, στην προαναφερόμενη παρ. 6 του νέου άρθρου 15Α, από παραδρομή αναγράφεται «Όποιος έχει λάβει έγκριση κατανομής ποσοτήτων αυτούσιων βιοκαυσίμων...», αντί του ορθού, όπως προκύπτει και από τη διατύπωση της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, «Όποιος έχει λάβει έγκριση συμμετοχής στο Πρόγραμμα κατανομής ποσοτήτων αυτούσιων βιοκαυσίμων...».

7. Στο **άρθρο 8 παρ. 1** του Νοχ. καθορίζεται, ως εθνικός στόχος του άρθρου 3 παρ. 1 της Οδηγίας, η συμμετοχή των βιοκαυσίμων και άλλων ανανεώσιμων καυσίμων στην ελληνική αγορά, σε ποσοστό 5,75% επί του ενεργειακού περιεχομένου του συνόλου της βενζίνης και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης ντίζελ που διατίθενται προς χρήση στις μεταφορές, έως την 31η Δεκεμβρίου 2010. Τον ενδιάμεσο στόχο της συμμετοχής σε ποσοστό 2% μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005, που θέτει η προαναφερόμενη διάταξη της Οδηγίας, τείνει να προσεγγίσει η ρύθμιση του άρθρου 34 του Ν. 3340/2005 (ΦΕΚ Α' 112/10.5.2005), η οποία επεκτείνει τις ειδικές απαλλαγές από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης του άρθρου 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (Ν. 2960/2001) σε κλιμακούμενες από το 2005 έως το 2007 ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ.

8. Θα μπορούσε, τέλος, να επισημανθεί ενδεχόμενη ανάγκη τροποποίησης και των άρθρων 16 και 21 του ν. 3054/2002, ώστε, οι ποινικές κυρώσεις και οι κανόνες ασφαλείας που προβλέπονται στα άρθρα αυτά, να αφορούν και τη δραστηριότητα της Διάθεσης Βιοκαυσίμων και Άλλων ανανεώσιμων καυσίμων.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2005

Οι εισηγητές
Ελένη Κανελλοπούλου
Ανδρέας Κούνδουρος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών